

Van huiskamercafé tot horeca

door Leo Ewals

Bier was in de Middeleeuwen een gewaardeerde volksdrank, bierbrouwers en drinkgelegenheden zijn er dus sinds die tijd geweest. Wanneer de eerste brouwers en schenkers in onze gemeente actief waren, weten we niet, maar ongetwijfeld schonk men in de veerhuizen van Nederasselt en Overasselt alcohol, want dat maakte het wachten korter. Zeker is dat sinds de late achttiende eeuw Van den Broek aan de Hatertseweg een bierbrouwerij runde, nog voordat hij zijn bedrijf in Bergzicht begon.

Vroeger werd het beroep van kastelein nogal eens gecombineerd met een ander beroep. Er waren opmerkelijke combinaties. Vanaf 1855 waren de bierbrouwers van Bergzicht tevens burgemeester van de gemeente Heumen-Malden: FW. van den Broek tot 1879 en zijn zoon A.A.J. van den Broek van 1879 tot 1910. Caféhouder August van den Heuij, die het café van zijn vader in het voormalige Rentmeesterhuis te Heumen vanaf 1877 voortzette, was tevens gemeentesecretaris.

In de negentiende en twintigste eeuw waren er opmerkelijk veel café's in onze toch relatief kleine gemeente. Vooral aan de nieuwe weg van Nijmegen naar het zuiden, die rond 1840 was aangelegd, begon menige Maldenaar een café, al dan niet met restaurant en hotel. Zij die in de eerste helft van de twintigste eeuw van Nijmegen naar Mook gingen, zagen direct voorbij de gemeentegrens Charlemagne liggen, 1 juli 1950 geopend, dat later Schuttershof heette alvorens een McDonald's te worden. Halverwege rechts lag café Heumens Oord. Eenmaal in Malden lag links Irene, het latere Eurus en Ese. Een honderd meter verder lag café De Molen, bij de huidige Molenbuurt. Sinds 1921 lag in het centrum Erita, beter bekend als Erica, dat vervolgens De Hof van Holland heette om uiteindelijk als Chinees restaurant verder te gaan, tot dat moest wijken voor het winkelcentrum. Naast de katholieke kerk lag café Van Emden, iets verder links café Halfweg en rechts café De Kroon van de familie Van Wees. Na De Blokhut te zijn gepasseerd kwam men aan bij het Heumense deel van de Rijksweg, waar eerst De Begijnenhof lag, dat later chauffeurscafé De Eerste Aanleg werd. Weer wat verder, bij Molenhoek, heeft lang De Heumense Molen gelegen.

* * De Notaris **VAN HEUVEN**, te Nijmegen,
* zal op Dingsdag den **21. Junij 1859**, des namiddags
ten 4 ure, ten huize van den Kastelein **L. VAN HAREN**,
aan het Graafschce Veer te **Nederasselt**, publiek verkoopen:
22 Perceelen extra best HOOIGRAS, onder
Over- en Nederasselt, waarouder om tweemaal
te hooijen, en **verpachten de NAWEIDE en**
LEKEIMAAT.
Informatien zijn te bekomen bij den Heer
CHARISIUS, Burgemeester te **Overasselt.**

Verkoop in Veerhuis Nederasselt, Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant, 15 juni 1859

Café Halfweg, Groet uit Malden, kaart 1905 (foto HIB)

Hof van Holland, Rijksweg, Malden (foto HIB)

Café De Molen, Rijksweg, Malden (foto HIB)

Hotel, café, restaurant Charlemagne, sinds 1950, Rijksweg 218, Malden (foto HIB)

Dit overzicht is ongetwijfeld niet volledig. Zo vindt men in archieven en in de regionale kranten nog diverse vermeldingen van personen die een café hadden of wilden beginnen aan de Rijksweg. In ieder geval is duidelijk dat het voor drankzuchtige noorderlingen een temptatie moet zijn geweest om door Malden naar het zuiden te reizen en aan al die uitnodigende etablissementen voorbij te gaan.

Er waren meer horecagelegenheden in de vier dorpen. Ze speelden een belangrijke rol in het sociale verkeer. Er werden feesten georganiseerd, recepties gehouden, bruiloften gevierd, vergaderingen gehouden en regelmatig waren er ook veilingen van roerende en onroerende zaken, al dan niet onder leiding van een notaris. Heumen had in de dorpskern het café van Huijbers, dat rond 1925 Kanaalzicht ging heten. Verder was er Het Gouden Hert, later Het Vergulde Hert. In Overasselt lagen De Zon en De Ster, en het café-restaurant bij Sint-Walrick. In Nederasselt vond men lang het café van Cornelissen, het latere Burgers en Buitenlui, en hotel-café De Toerist, dat inmiddels verdwenen is. Bovendien vond men aan de Maas de reeds genoemde oude veerhuizen.

Na de oorlog heeft Nederland een inhaalslag gemaakt op het gebied van eetcultuur. Chinees, Italiaans, Turks, Amerikaans fastfood, overal kan men nu gerechten krijgen uit de internationale keuken. We eten vaker buitenshuis en we drinken bier, wijn en andere alcoholica uit alle delen van de wereld. De oude huiskamercafés hebben plaats gemaakt voor modern ingerichte cafés, cafetaria's en andere eetgelegenheden.